

1η Συνάντηση της Γ' Περιόδου
του Forum για τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας
ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟ

Ξυλόκαστρο, 15-17 Σεπτεμβρίου 2023

ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ

*Το ζήτημα που πραγματεύθηκε το Forum**

Η απουσία μιας Εθνικής Πολιτικής Φαρμάκου (Ε.Π.Φ.) αποτελεί βασικό ανασταλτικό παράγοντα στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και απειλεί τον τελικό της στόχο, δηλαδή την πρόσβαση των ασθενών στα κατάλληλα φάρμακα, με δημοσιονομικά και οικονομικά βιώσιμο τρόπο.

Στο πλαίσιο αυτό, διατυπώθηκε η ανάγκη:

- (α) να συζητηθούν και να επιλυθούν ζητήματα εννοιολογικού προσδιορισμού και περιεχομένου των βασικών όρων της συζήτησης γύρω από την Ε.Π.Φ., προς αναζήτηση κοινής γλώσσας και λειτουργικού διαλόγου και
- (β) να δημιουργηθεί συναντίληψη των εταίρων αναφορικά με τα προβλήματα που καλείται να λύσει η συζήτηση για την Ε.Π.Φ.

Τα μέλη του Forum υπογραμμίζουν ότι το πρώτο βήμα για την επίλυση ενός προβλήματος, είναι η αναγνώριση μιας κατάστασης ως πρόβλημα από όλους τους εμπλεκόμενους.

Τα μέλη αναγνώρισαν ως πολύ καλή χρονική συγκυρία το άνοιγμα του θέματος της Ε.Π.Φ. Η αλληλεπίδραση του φαρμάκου με τα λοιπά υποσυστήματα της πολιτικής υγείας, καθιστά απαραίτητη την αναζήτηση βιώσιμων λύσεων.

Προεκτάσεις και επιμέρους προβλήματα

Στο πλαίσιο της συζήτησης αναδείχθηκε μια σειρά προεκτάσεων και επιμέρους προβλημάτων τα οποία ανακύπτουν από την απουσία μιας Ε.Π.Φ., όπως:

- Τα ζητήματα αναφορικά με τη χρήση των διαθέσιμων δεδομένων και, κατ' επέκταση, τους περιορισμούς στην τεκμηριωμένη πολιτική υγείας

- Η απόσταση της «θεωρίας από την πράξη», εν προκειμένω η απόσταση από τη νομοθέτηση έως την εφαρμογή του νόμου, ως αποτέλεσμα των αδυναμιών της δημόσιας διοίκησης
- Το ζήτημα των ελλείψεων φαρμάκων - και η ανάγκη προσδιορισμού αυτού
- Η διοικητική ασυνέχεια, η προσκόλληση σε βραχυπρόθεσμες λύσεις, καθώς και η απουσία συμμετοχικών διαδικασιών
- Η εστίαση της πολιτικής σε επιμέρους ζητήματα και «πυροσβεστικά μέτρα», γεγονός που οδηγεί σε «στεγανά» στην οπτική και όχι στην εστίαση στην πλήρη εικόνα μιας μεταρρυθμιστικής προσπάθειας
- Η δημοσιονομική απειλή ως αποτέλεσμα της «Μη Πολιτικής» στον χώρο του φαρμάκου
- Η κόπωση των πολιτικών απέναντι στις αιτιάσεις της βιομηχανίας και η απουσία μιας συστηματικής διαδικασίας παραγωγής πολιτικής
- Τα ζητήματα απουσίας εμπιστοσύνης μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών
- Ο φαύλος κύκλος των χαμηλών προσδοκιών στην πολιτική και η μη εισαγωγή καλών πρακτικών - παρά η «βολική» στασιμότητα στα «προσπαιτούμενα μέτρα».

Τα μέλη καταγράφουν θετικές προθέσεις από την πλευρά της πολιτείας, αλλά απουσία αποτελεσμάτων, γεγονός που μπορεί να οφείλεται στην απουσία μιας δομημένης συμμετοχικής συζήτησης.

Τα μέλη αναγνωρίζουν το γεγονός ότι η (όποια) Ε.Π.Φ. οφείλει να ορίζεται με βάση τους στόχους και το περιεχόμενό της, τον χρονικό ορίζοντα και τις δράσεις για την εφαρμογή της και παράλληλα και καθορίζεται από αυτά.

Προτάσεις και δυνητικές λύσεις

Στο πλαίσιο της ελεύθερης ανταλλαγής απόψεων, τα μέλη πρότειναν μια σειρά δυνητικών λύσεων στα προβλήματα που αναδείχθηκαν, οι οποίες μπορούν να έχουν σημαντική συμβολή στην προσπάθεια απόκτησης κοινής γλώσσας και αμοιβαίας στοχοθεσίας στο ζήτημα της Ε.Π.Φ.

Μεταξύ αυτών καταγράφονται:

- Η ανάγκη για μια δίκαιη και προβλέψιμη πολιτική φαρμάκου
- Η ανάγκη δημιουργίας μιας διαδικασίας αναγνώρισης των προτεραιοτήτων, με συστηματικό τρόπο, ο οποίος θα συνδυάζει δεδομένα αλλά και κοινωνικές προτιμήσεις, κατά τη διαδικασία της απόφασης

- Η ανάγκη για αναζήτηση νέων πηγών χρηματοδότησης (πόρων) για το σύστημα υγείας, με ενδεικτικό παράδειγμα τους «φόρους αμαρτίας»
- Η θεσμοθέτηση δομημένου διαλόγου και συστηματικής επικοινωνίας μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών, με διαφάνεια και λογοδοσία
- Τα κίνητρα για την ενίσχυση του αναπτυξιακού χαρακτήρα της αγοράς (οικονομικά, ασφαλιστικά, φορολογικά) και του αναπτυξιακού στόχου της Ε.Π.Φ.
- Η αξιοποίηση του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας αλλά και, γενικότερα, των ψηφιακών εξελίξεων, στον σχεδιασμό και την εφαρμογή δράσεων και πολιτικών
- Η συμμετοχή των ασθενών και, εν γένει, των πολιτών στη διαδικασία της λήψης αποφάσεων, για τη δημιουργία μιας «δημοκρατικής προσέγγισης» στη λήψη αποφάσεων
- Η παραγωγή δεικτών επίδοσης για την παρακολούθηση των εφαρμοζόμενων πολιτικών και η διαθεσιμότητα των αποτελεσμάτων της προόδου στη δημόσια σφαίρα
- Η εισαγωγή στοιχείων activity-based budgeting και outcomes-based αποζημίωσης στην πολιτική του φαρμάκου. Η σύνδεση ανάμεσα στις τιμές και στην αξία των φαρμάκων, αλλά και εν γένει των παρεμβάσεων υγείας
- Η ανάγκη για αναίρεση της «τμηματοποιημένης» προσέγγισης στα προβλήματα του τομέα υγείας και η αντικατάστασή της από ολιστικές/οριζόντιες οπτικές στην επίλυση των ζητημάτων
- Η αξιοποίηση του ρόλου των κινήτρων ως εργαλείων πολιτικής
- Η υιοθέτηση οπτικών population health management
- Η ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης ως εξ ορισμού φορέα υλοποίησης της αλλαγής και η επένδυση στο υπάρχον δυναμικό - αλλά και την αλλαγή των διαδικασιών
- Η λήψη προβλέψεων για τη διόρθωση ή αναίρεση των λαθών στην εφαρμοζόμενη πολιτική
- Η αποφυγή της αυτοαναφορικότητας και η εστίαση στην εύρεση, μεταφορά και προσαρμογή καλών πρακτικών, με στόχο τη σύγκριση και τη σύγκλιση με τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε.
- Η κατάρτιση γραπτών διαδικασιών
- Η ανάγκη για την πρόσβαση, υπό όρους και προϋποθέσεις, στα διαθέσιμα δεδομένα του συστήματος και δημιουργία στρατηγικής για την ανάπτυξη των δεδομένων
- **Η εστίαση όχι απλώς στο τι συμβαίνει, αλλά στο γιατί συμβαίνει.**

*Το [«Forum για τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας»](#) αποτελεί μια ένωση προσώπων και επιστημονικών σχημάτων τα οποία συγκροτούν (χωρίς τυπική μορφή) έναν όμιλο συζήτησης και προβληματισμού που αποσκοπεί στην προσπάθεια μελέτης και τεκμηρίωσης των δεδομένων και των πολιτικών στην υγεία και τις υπηρεσίες υγείας.